Súd:	Krajský súd Nitra
Spisová značka:	5Co/51/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu:	4119206341
Dátum vydania rozhodnutia:	18. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Vladimír Pribula
ECLI:	ECLI:SK:KSNR:2021:4119206341.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Pribulu a sudcov JUDr. Borisa Minksa a JUDr. Olivera Kolenčíka, v spore žalobcu: KOOPERATIVA poisťovňa, a. s., Vienna Insurance Group, so sídlom Bratislava, Štefanovičova 4, IČO: 00 585 441, zastúpený: JUDr. Felix Neupauer, advokát, so sídlom Bratislava, Dvořákovo nábrežie 8/A, IČO: 37928422, proti žalovanému: J. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. na S. č. d. XXX, o zaplatenie 278,14 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 7. decembra 2020, č. k. 15C/46/2019-63, takto

r o z h o d o l :

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie z r u š u j e a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1.1. Okresný súd Nitra (ako súd prvej inštancie v zmysle § 12 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) rozsudkom zo 7. decembra 2020, č. k. 15C/46/2018-63 rozhodol, že žalovaný je povinný do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku zaplatiť žalobcovi sumu 278,14 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 278,14 eura od 23.08.2016 do zaplatenia.

1.2. O trovách konania rozhodol tak, že žalobca má nárok na náhradou trov konania v plnej výške.

2. Rozhodnutie vo veci samej právne posúdil podľa ustanovení § 788 ods. 1, § 796 ods.1, § 801 ods. 2, § 803 ods. 1, § 52 ods. 1 až 4, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a rozhodnutie o náhrade trov konania právne oprel o ustanovenie § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP.

3.1. V odôvodnení rozsudku poukázal na to, že žalobca požadoval, aby súd rozhodol o povinnosti žalovaného zaplatiť mu žalovanú sumu, titulom poistnej zmluvy na dôchodkové životné poistenie, pozostávajúcu z neuhradeného poistného vo výške 278,14 eura.

3.2. Žalovanému bola žaloba doručená podľa § 116 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ale on sa k nej nevyjadril. Súd vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania podľa § 297 písm. b/ CSP, pretože ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000 eur.

4.1. Súd sa pred rozhodnutím s oboznámil s poistnou zmluvou č. 6589872721, výzvou na zaplatenie poistného z 24.10.2016, doručenkou k predmetnej výzve ako aj oznámením o zániku poistenia z 02.03.2017, v ktorom bol žalovaný upovedomený o výške dlhu.

4.2. Z predložených listinných dôkazov považoval za preukázané, že strany sporu uzavreli poistnú zmluvu, ktorá je zároveň spotrebiteľskou zmluvou, pretože pri jej uzatváraní žalobca konal a žalovaný, ktorý je fyzickou osobou nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti. Platným uzavretím poistnej zmluvy k vzniku záväzkového vzťahu, na základe ktorého vznikla

žalovanému povinnosť platiť riadne a včas žalobcovi dohodnuté poistné, ktorú povinnosť si žalovaný riadne a včas neplnil, pretože poistné za obdobie od 22.08.2016 do 23.12.2016 nezaplatil v lehote splatnosti.

4.3. Žalobca doručil žalovanému výzvu na zaplatenie predmetného poistného dňa 23.11.2016 spolu s poučením, že v prípade nezaplatenia poistného príde k zániku poistenia, a pretože žalovaný poistné napriek tomu poistenie nezaplatil, poistenie zaniklo podľa § 801 ods. 2 Občianskeho zákonníka posledným dňom lehoty t. j. 23.12.2016. Pretože žalobca má podľa § 803 odsek 1 OZ nárok na poistné za dobu do zániku poistenia, súd rozhodol, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi poistné od 22.08.2016 do 23.12.2016 vo výške 278,14 eura.

5. Úroky z omeškania boli žalobcovi priznané v zmysle citovaného ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Úrok z omeškania bol žalobcovi priznaný počnúc dňom 23.08.2016, t. j. dňom nasledujúcim po dni splatnosti poistného.

6.1. Keďže sa týmto rozhodnutím konanie končí, súd rozhodol aj o náhrade trov konania podľa § 262 ods. 1 CSP.

6.2. Žalobca bol v konaní plne úspešný, preto má proti neúspešnému žalovanému podľa § 255 ods. 1 CSP nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Súd poznamenal, že nevzhliadol žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa podľa § 257 CSP, pre ktoré by nemal žalobcovi nárok na náhradu trov konania priznať. O výške trov rozhodne vyšší súdny úradník podľa § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto rozsudku.

7.1. Proti tomuto rozsudku podal žalovaný, ktorý bol na podanie odvolania zastúpený splnomocnenou zástupkyňou U., bytom Y., J. odvolanie v zákonnej lehote, v ktorom poukázala na to, že žalovaný je jej bratom, ktorý sa po prepustení z väzenia 11.01.2016 zdržiaval v cigánskej osade H. na S. u rodiny, ktorá ho nechávala prespávať v hospodárskej budove, bez vody a elektriny, len na zemi a starom matraci pod podmienkou, že odovzdá OP; rodina mu zadržiavala doklady pod podmienkou, že si preberali peniaze, ktoré dostával z úradu práce, kde bol registrovaný.

7.2. Zástupkyňa na podanie odvolania uviedla, že jej brat je duševne chorý, trpí epilepsiou, je recidivista a alkoholik, nemá žiadne zázemie a ona mu niekoľkokrát ročne vybavuje občiansky preukaz, lebo keď je v bezvedomá, tak ho väčšinou okradnú; vybavila mu aj invalidný Dôchodok a absolvovala s ním všetky vyšetrenia, pretože nespoznáva svoje okolie, bývať u nej nemôže, lebo ona musí chodiť do práce a on si k nej domov donesie bezdomovcov. Teraz, keď odstal čiastočný invalidný dôchodok vo výške 142 eur, z toho mu musí platiť ubytovňu, čo nepokryje náklady a z ubytovne ho postupom vždy vyhodia z dôvodu alkoholu a nepovolaných návštev.

7.3. Postupom času sa dozvedela o všetkých jeho nevysporiadaných exekúciách, ktoré mu ani nie je možné strhávať. Jej brat nerozumie, čo je poistenie, neovláda mobil, žije mimo reality, a preto pochybuje, že riešil uzavretie poistenia; mohla to riešiť len tá rodina, u ktorej žil v H. na S.; ten OP od nich nedostala, lebo tvrdili, že on im je dlžný za bývanie. Tu prišlo k zneužitiu, nevie či dúfali, že čoskoro zomrie a oni budú mať financie. Položila si otázku, koho uviedol ako kontaktnú osobu, ktorá to uzavrela. Momentálne zvažuje riešiť zbavenie svojprávnosti svojho brata a prevziať za neho rozhodovanie, lebo by mu bolo najvhodnejšie umiestniť ho na dlhšiu dobu na psychiatriu, kde by bol pod dohľadom a riešil sa jeho alkoholizmus a epilepsia by bola pod kontrolou. Zopakovala, že jej brat nie je samostatný a zodpovedný za svoje správanie a konanie.

8. Žalobca sa k odvolaniu nevyjadril.

9. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“), po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonom stanovenej lehote, preskúmal napadnuté rozhodnutie, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle § 385 ods. 1 CSP a contrario a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné, preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. a/ b/ a c/ CSP v spojení s § 391 ods. 1 CSP zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

10.1. Podľa § 389 ods. 1 písm. a/ CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak a/ neboli splnené procesné podmienky, b/ CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom, c/ CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom.

10.2. Podľa § 391 ods. 1 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

11.1. Podľa čl. 2 ods. 1 základných princípov Civilného sporového poriadku, ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty.

11.2. Úkony strán sporu sa posudzujú s prihliadnutím na ich obsah (čl. 11 ods. 1).

11.3. Pri posudzovaní obsahu úkonov strán sporu sa predpokladá, že každá fyzická osoba konajúca ako strana sporu alebo za stranu má rozumové schopnosti na úrovni priemerne spôsobilej osoby schopnej vnímať a posúdiť v styku so súdom zmysel a účel konania, ako i jazykové vyjadrenie právnych noriem obsiahnutých v tomto zákone (čl. 11 ods. 2).

11.4. Strany sporu konajú v styku so súdom osobne, ak zákon neustanovuje inak. Strany sporu môžu konať aj prostredníctvom zástupcu; napriek zastúpeniu môže súd stranu sporu vyslúchnuť, ak je to potrebné a možné (čl. 13 ods. 1).

12.1. Podľa § 67 CSP každý môže pred súdom samostatne konať v rozsahu, v akom má spôsobilosť na právne úkony.

12.2. Podľa 68 ods. 1 CSP v rozsahu, v akom nemá fyzická osoba spôsobilosť samostatne konať pred súdom, koná za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník.

12.3. Procesný opatrovník je osoba ustanovená z dôvodov uvedených v tomto zákone súdom, ktorý spor prejednáva a rozhoduje (§ 68 ods. 2 CSP).

12.4. Podľa § 69 CSP súd ustanoví procesného opatrovníka fyzickej osobe, ktorá nemôže samostatne konať pred súdom a nemá zákonného zástupcu. Rovnako postupuje, ak zákonný zástupca nemôže za fyzickú osobu konať alebo ak je nečinný.

13. Význam ustanovenia procesného opatrovníka má bezprostredný súvis s rešpektovaním práva strany na súdnu ochranu a s právom na spravodlivý súdny proces.

14.1. Podľa § 290 CSP spotrebiteľský spor je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou.

14.2. Podľa § 292 CSP súd pri prvom procesnom úkone vo vzťahu k spotrebiteľovi vhodným spôsobom spotrebiteľa poučí o a/ možnosti zastúpenia, b/ jeho procesných právach a povinnostiach nielen v rozsahu všeobecnej poučovacej povinnosti, ale poučí ho aj o dôkazoch, ktoré je potrebné predložiť, o možnosti podať návrh na neodkladné opatrenie alebo zabezpečovacie opatrenie a o iných možnostiach potrebných na účelné uplatnenie alebo bránenie jeho práv.

14.3. Podľa § 295 CSP súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Sú aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz.

14.4. Podľa § 297 CSP súd na prejednanie sporu nariadi pojednávanie. Pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak a/ sa vo veci rozhoduje rozsudkom pre zmeškanie v prospech spotrebiteľa, b/ ide iba o

otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000 eur.

15. Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania (ktoré strana môže meniť a dopĺňať len do uplynutia odvolacej lehoty). Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmavacej činnosti odvolacieho súdu. Ustanovenie § 379 CSP vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania. Ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania, pričom dôvodmi podaného odvolania je odvolací súd viazaný vždy. V zmysle § 380 ods. 2 CSP na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok, prihliadne odvolací súd, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené.
16. Rozsah odvolania predstavujú napadnuté výroky rozhodnutia súdu prvej inštancie, dôvody odvolania sú námietky uvedené odvolateľom podľa ustanovení § 365 a § 366 CSP. Odvolací súd je tiež viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie, okrem prípadov, ak dokazovanie zopakuje alebo doplní. Odvolací súd však nie je viazaný odvolacím návrhom, t. j. petitom odvolania. Odvolací súd teda pri svojom rozhodovaní môže napríklad rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušiť, aj keď sa navrhuje jeho zmena, alebo ho zmeniť, keď sa navrhuje jeho zrušenie. Odvolací súd je vždy viazaný kvantitatívnou stránkou odvolania (teda rozsahom a dôvodmi odvolania s výnimkami podľa § 379 CSP), nie je však viazaný kvalitatívnou stránkou odvolania (teda odvolacím petitom).

17. Z obsahu spisu v predmetnej veci vyplýva, že súd prvej inštancie rozhodol vo veci rozsudkom bez nariadenia pojednávania v zmysle § 219 ods. 3 CSP, napriek tomu, že v odôvodnení rozsudku v bode 13 konštatuje, že strany sporu uzavreli poistnú zmluvu, ktorá je zároveň spotrebiteľskou zmluvou, avšak vôbec sa nezoberal tým, či sú splnené podmienky na to, aby mohol vo veci rozhodnúť bez pojednávania aplikáciou ustanovenia § 297 písm. b/ CSP. Na to, aby súd mohol v spotrebiteľskej veci rozhodnúť bez nariadenia pojednávania v zmysle § 297 písm. b/ CSP, musia by splnené tieto podmienky: a/jednoduché právne posúdenie, b/ nespornosť skutkových tvrdení strán, ktorá v danom prípade splnená nebola, a c/ bagateľný cenzus -1000 eur.

18. Vzhľadom na to, že v tejto spotrebiteľskej veci súd nenariadil pojednávanie, čím nedodržal princíp ústnosti v civilnom procese a žalovaného nepoučil v zmysle § 292 CSP, porušil práva žalovaného na spravodlivý proces, a to právo na prístup k súdu, právo na riadne poučenie o procesných právach a povinnostiach, právo byť vypočutý, právo navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k nim, právo na vyporiadanie sa so všetkými skutočnosťami zo strany súdu, a nezaoberal sa procesnou subjektivitou žalovaného a jeho procesnou spôsobilosťou, na ktorú poukazovala v odvolaní jeho splnomocnená zástupkyňa na odvolanie, z čoho možno vyčítať, že zástupkyňa odvolateľa zrejme namieta, že neboli splnené procesné podmienky, keď uvádza, že žalovaný nemá procesnú nespôsobilosť samostatne konať pred súdom, keďže nie je samostatný a zodpovedný za svoje konanie, a preto ona ako jeho sestra zvažuje riešiť ho pozbavením svojprávnosti (zrejme obmedzením spôsobilosti na právne úkony), bolo potrebné napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. a/, b/, c/ CSP rozhodnúť tak, ako je uvedené v enunciáte tohto uznesenia.

19. Úlohou súdu prvej inštancie bude v ďalšom konaní odstrániť uvedené nedostatky, nariadiť vo veci pojednávanie, vyžiadať od žalobcu poistnú zmluvu za účelom zistenia, kto a kedy ju podpísal, poučiť žalovaného ako spotrebiteľa v zmysle § 292 CSP a zaoberať sa procesnou subjektivitou žalovaného a až po tom vo veci rozhodnúť a rozhodnutie odôvodniť v súlade s ust. § 220 CSP tak, aby bolo preskúmateľné.

20. Podľa § 391 ods. 2 CSP ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

21. Podľa § 396 ods. 3 CSP ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

22. Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta CSP a § 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.
Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).
V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).
Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).